

University of Groningen

Kerngegevens Belastingen Grote Gemeenten 2011

Allers, M.A.; Hoeben, C.

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2011

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Allers, M. A., & Hoeben, C. (2011). *Kerngegevens Belastingen Grote Gemeenten 2011*. (COELO-rapport; No. 11-2). COELO.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2011

prof.dr. M.A. Allers
dr. C. Hoeben

rijksuniversiteit
groningen

COELO

Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden

Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2011

prof.dr. M.A. Allers
dr. C. Hoeben

COELO

Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden

Faculteit Economie en Bedrijfskunde

Rijksuniversiteit Groningen

www.coelo.nl

COELO-rapport 11-2

2011

ISBN 978 90 76276 70 0

© COELO, Groningen, 2011

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming. Aan het verzamelen en het verwerken van de gegevens voor deze uitgave is de grootst mogelijke zorg besteed. Iedere aansprakelijkheid voor de gevolgen van activiteiten die op basis van deze gegevens worden ondernomen wordt echter afgewezen.

Inhoud

0.	Voorwoord	6
1.	Inleiding	7
1.1.	Inhoud	7
1.2.	Gegevens	7
1.3.	Opzet	7
2.	Samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingen in 2011	8
2.1.	Tarieven	8
2.2.	Woonlasten	9
3.	Tarieven	10
3.1.	Onroerendezaakbelastingen	10
3.2.	Reinigingsheffingen	12
3.3.	Rioolheffing	14
4.	Woonlasten	16
4.1.	Definitie	16
4.2.	Omvang en ontwikkeling	16
	Verantwoording	20

O. Voorwoord

In de jaren 2002 tot en met 2010 stelde COELO jaarlijks een *Belastingoverzicht grote gemeenten* samen in opdracht van het Belastingoverleg Grote Gemeenten (BOGG). Het BOGG heeft besloten hier niet mee door te gaan.

Om tegemoet te komen aan de maatschappelijke behoefte aan informatie over de lokale belastingen heeft COELO besloten jaarlijks een overzicht van de kerngegevens voor de grote gemeenten uit te brengen. Onder grote gemeenten worden provinciehoofdsteden gerekend, en gemeenten met ten minste 90.000 inwoners. In deze 35 gemeenten woont 37 procent van de Nederlandse bevolking.

Meer uitgebreide gegevens zullen later dit jaar verschijnen in de *Atlas van de lokale lasten 2011*. Die beschrijft meer gemeentelijke belastingen, en daarnaast ook de belastingen van provincies en waterschappen. Bovendien omvat de Atlas alle gemeenten, niet alleen de grote. Gegevens over de woonlasten in brede zin, waarvan de gemeentelijke lasten maar een beperkt deel uitmaken, verschijnen in de *Woonlastenmonitor 2011*.

De onderzoekers danken de medewerkers van de deelnemende gemeenten voor hun bereidwilligheid bij het invullen van het elektronisch vragenformulier en het aanleveren van aanvullende informatie.

Verder is dank verschuldigd aan Jacob Dankert, Jelmer Berendsen, Anton Nanninga, Jutta Bolt en Romana Dijk voor hun hulp bij de dataverzameling en controle. Vanzelfsprekend berust de verantwoordelijkheid voor eventueel resterende onvolkomenheden bij de auteurs.

1. Inleiding

1.1. Inhoud

Deze rapportage bevat een overzicht van de tarieven van de onroerendezaakbelastingen (ozb), de reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) en de rioolheffing in de grote gemeenten.

1.2. Gegevens

De in dit rapport opgenomen tarieven zijn de tarieven zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld.¹ We zijn dus niet uitgegaan van de begrotingen. De gegevens zijn door COELO verzameld. In eerste instantie is daarbij gebruik gemaakt van een elektronisch vragenformulier, waarin diverse controles zijn ingebouwd. Van sommige gemeenten is aanvullende informatie per e-mail of telefoon verkregen.

De getallen in de tabellen staan tegen een gekleurde achtergrond. Per kolom is ongeveer een derde blauw, een derde grijs en een derde rood. Hierdoor is in één oogopslag te zien welke waarden relatief laag (blauw) of hoog (rood) zijn. Bij de keuze van de gehanteerde kleuren is zo veel mogelijk rekening gehouden met de visuele beperking van kleurenblinden.²

1.3. Opzet

Hoofdstuk 2 van dit rapport vat de belangrijkste ontwikkelingen samen. Hoofdstuk 3 bespreekt in detail de tarieven van, achtereenvolgens, de ozb, de reinigingsheffingen en de rioolheffing. Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van de gemeentelijke woonlasten. Het rapport wordt afgesloten met een verantwoording van de gehanteerde methode.

¹ Alleen voor Amersfoort is uitgegaan van tarieven die nog niet door de raad waren vastgesteld.

² Hierbij is gebruik gemaakt van J. Walraven, *Kleurenblind. Zien en toch niet zien*, Blind Color, Arnhem, 2000.

2. Samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingen in 2011

2.1. Tarieven

Tabel 1 geeft een overzicht van de ontwikkeling van de tarieven van enkele belangrijke gemeentelijke belastingen, en van de woonlasten voor huishoudens

Tabel 1 Tarievenoverzicht 2011

	Tarief in % (ozb) of euro's			Verandering (%) ^d		
	Laagste	Gemiddelde	Hoogste	Kleinste stijging	Mutatie van gemiddelde	Grootste stijging
Ozb woningen ^a	0,05589	0,10313	0,17740	-2,5	1,3	12,7
Reinigingsheffing ^b	108	282	362	-17,0	0,3	15,1
Rioolheffing ^b	68	147	237	-13,9	3,6	34,5
Woonlasten ^c	526	644	731	-3,4	1,3	5,2

Gemiddelden zijn gewogen naar inwonertal.

a Tarief voor eigenaar als percentage van de woz-waarde.

b Meerpersoonshuishouden.

c Ozb eigenaar voor een woning met de in de betreffende gemeente geldende gemiddelde waarde, plus tarief rioolheffing en reinigingsheffing voor meerpersoonshuishouden.

d Mutatie ozb-tarieven: gecorrigeerd voor de ontwikkeling van de waarde van onroerende zaken.

In 2011 is het peiljaar van de woz-waarden verschoven van 2009 naar 2010. Daardoor is de waarde van de gemiddelde woning in de grote gemeenten gedaald met 3,0 procent. De gemeenten hebben hun ozb-tarieven aan deze ontwikkeling aangepast.

Het gemiddelde³ ozb-tarief voor woningen stijgt in de grote gemeenten - gecorrigeerd voor de waardeontwikkeling - met 1,3 procent. Dat is iets minder dan de inflatie, die in 2011 naar verwachting 1,5 procent zal bedragen.⁴

Het gemiddelde tarief van de rioolheffing (gebruiker en eigenaar samen) neemt met 3,6 procent toe en dat van de reinigingsheffing (reinigingsrecht of afvalstoffenheffing) met 0,3 procent.

³ Waar in dit overzicht sprake is van gemiddelden over gemeenten gaat het om naar inwonertal gewogen gemiddelden.

⁴ CPB nieuwsbrief 2010/4.

2.2. Woonlasten

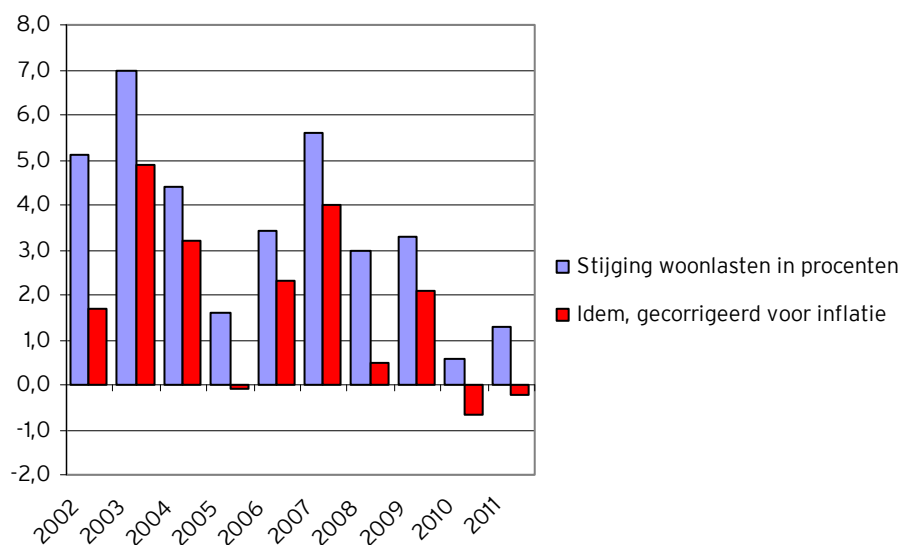
Onder de gemeentelijke woonlasten verstaan we hier de ozb voor de eigenaar van een woning met een voor de betreffende gemeente geldende gemiddelde waarde, plus de rioolheffing en de reinigingsheffing. Waar het tarief van die laatste heffingen geen vastrecht is zijn we uitgegaan van een driepersoonshuishouden met een gemiddeld waterverbruik en een gemiddelde afvalproductie.⁵

De gemiddelde woonlasten lopen dit jaar met 1,3 procent op tot 644 euro, 9 euro meer dan vorig jaar. Dit is historisch gezien een geringe stijging (figuur 1).⁶ Gecorrigeerd voor inflatie is sprake van een lichte daling, net als vorig jaar.

De woonlastenstijging komt grotendeels op het conto van de rioolheffing, die met 3,6 procent stijgt. De woonlasten zijn in absolute termen het laagst in Alkmaar (526 euro) en het hoogst in Groningen (731 euro). Acht gemeenten verlagen de woonlasten. De grootste daling vindt plaats in Dordrecht met 3,4 procent. De woonlasten stijgen het meest in Emmen (5,2 procent).

Van het geheel van de bijkomende woonlasten (dus naast huur of financiering eigen woning) nemen de gemeentelijke lasten slechts een beperkt deel voor hun rekening (18 procent in 2010).⁷ Energie en water is veruit de grootste post.

Figuur 1 Woonlastenstijging grote gemeenten sinds 2002

⁵ Zie de verantwoording achterin dit rapport.

⁶ De samenstelling van de groep grote gemeenten is gedurende de jaren die in de figuur zijn vertegenwoordigd wel enigszins gewijzigd.

⁷ Zie *Woonlastenmonitor 2010*, COELO, Groningen, 2010.

3. Tarieven

3.1. Onroerendezaakbelastingen

Voor eigenaren van woningen bedragen de ozb-tarieven van de grote gemeenten in 2011 gemiddeld 0,10313 procent van de economische waarde (tabel 2). Amsterdam heeft het laagste tarief (0,05589 procent), Nijmegen het hoogste (0,17740 procent).

Het gemiddelde tarief voor eigenaren van woningen stijgt, gecorrigeerd voor de waardeontwikkeling van woningen, met 1,3 procent. Gemiddeld betaalt een huiseigenaar 215 euro. Sittard-Geleen verlaagt de ozb het meest (met 2,5 procent; tabel 2). De grootste verhoging vinden we in Assen (12,7 procent).

Voor niet-woningen bedraagt het tarief voor zakelijk gerechtigden in de grote gemeenten gemiddeld 0,22896 procent en dat voor gebruikers 0,18483 procent (tabel 2). Breda heeft het laagste tarief voor zakelijk gerechtigden (0,13700 procent) en voor gebruikers (0,10950 procent). Het hoogste tarief voor zakelijk gerechtigden (0,40730 procent) wordt geheven in Nijmegen, het hoogste tarief voor gebruikers wordt geheven in Leiden (0,34167 procent).

In 2008 is de maximering van de ozb-tarieven afgeschaft. Gemeenten mogen zelf hun tarieven bepalen. Het kabinet heeft echter bepaald dat de macro-opbrengst van de ozb in 2011 niet meer dan 3,5 procent hoger mag zijn dan in 2010 (de zogenoemde macronorm). De totale stijging van de ozb-opbrengst⁸ (inclusief areaalontwikkeling) in de grote gemeenten bedraagt 1,7 procent en ligt daarmee ruim onder de norm. Dit stijgingspercentage is voor woningen en voor niet woningen even hoog.

⁸ Het betreft hier berekende opbrengsten, niet de begrote opbrengsten. De stijging van de ozb-opbrengst is berekend aan de hand van de ozb-tarieven en de (stijging van de) grondslag.

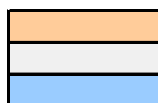
Tabel 2 Ozb

	Tarief eigenaar woning ¹	Tarief eigenaar niet-woning ¹	Tarief gebruiker niet-woning ¹	Gemiddelde aanslag woning	Mutatie
Alkmaar	0,08700	0,18500	0,14300	177,28	1,0%
Almere	0,12110	0,22060	0,17740	238,88	3,1%
Amersfoort	0,09340	0,20290	0,16560	234,31	-0,1%
Amsterdam	0,05589	0,18126	0,14491	138,52	0,0%
Apeldoorn	0,10130	0,23470	0,18930	250,56	0,8%
Arnhem	0,17400	0,27240	0,22040	335,56	-2,3%
Assen	0,12210	0,26000	0,20900	221,11	12,7%
Breda	0,08380	0,13700	0,10950	211,21	1,7%
Delft	0,11821	0,23710	0,18988	232,35	1,8%
Deventer	0,11350	0,23140	0,18700	238,99	3,0%
Dordrecht	0,10510	0,20030	0,16060	188,64	1,9%
Ede	0,09460	0,15700	0,12550	258,00	0,9%
Eindhoven	0,07474	0,15930	0,12730	176,17	0,1%
Emmen	0,16450	0,24100	0,20700	292,19	1,4%
Enschede	0,14120	0,29890	0,24590	242,18	1,1%
Groningen	0,13500	0,32100	0,25500	237,18	9,2%
Haarlem	0,09563	0,18359	0,14708	240,65	4,4%
Haarlemmermeer	0,09122	0,25454	0,21483	254,92	1,0%
Leeuwarden	0,13280	0,28790	0,23030	203,18	3,3%
Leiden	0,15989	0,34208	0,34167	372,58	0,3%
Lelystad	0,16300	0,32450	0,26030	302,92	-0,4%
Maastricht	0,10900	0,20000	0,16600	217,86	1,2%
Middelburg	0,08980	0,18060	0,14520	157,88	-0,3%
Nijmegen	0,17740	0,40730	0,31190	380,04	0,5%
Rotterdam	0,11230	0,26820	0,21670	178,29	0,1%
's-Gravenhage	0,06310	0,19050	0,15210	131,10	-0,1%
's-Hertogenbosch	0,08520	0,22540	0,18060	215,98	0,0%
Sittard-Geleen	0,14110	0,36890	0,28440	253,20	-2,5%
Tilburg	0,08240	0,16260	0,12830	174,24	4,2%
Utrecht	0,09320	0,21430	0,17280	228,34	1,7%
Venlo	0,12440	0,20810	0,16700	241,09	6,5%
Westland	0,09250	0,14980	0,11240	254,54	1,4%
Zaanstad	0,11360	0,24620	0,19610	224,70	-0,2%
Zoetermeer	0,15730	0,28760	0,22360	331,70	3,0%
Zwolle	0,11250	0,25130	0,20330	244,78	0,0%
Laagste	0,05589	0,13700	0,10950	131	-2,5%
Gemiddelde	0,10313	0,22896	0,18483	215	
Hoogste	0,17740	0,40730	0,34167	380	12,7%

¹ Tarief als percentage van woz-waarde.

Legenda:

Relatief hoog
Rond de mediaan
Relatief laag

3.2. Reinigingsheffingen

Eénpersoonshuishoudens betalen in de grote gemeenten gemiddeld 233 euro aan reinigingsheffing (afvalstoffenheffing of reinigingsrecht). In Nijmegen is het eenpersoonstarief het laagst (70 euro) en in Almere het hoogst (334 euro).

Meerpersoonshuishoudens betalen in de grote gemeenten gemiddeld 282 euro. Dat is 0,3 procent meer dan vorig jaar. Elf gemeenten verlagen het tarief, vier houden het constant. Westland verlaagt het tarief het meest (17 procent). Nijmegen verhoogt het meerpersoonstarief het sterkst (15 procent). Toch is het tarief in deze gemeente nog steeds het laagst (108 euro). Groningen heeft het hoogste tarief (362 euro).

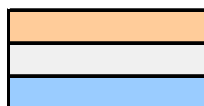
Tariefverlagingen houden vaak verband met het doorberekenen van lagere verwerkingskosten. Tariefstijgingen kunnen onder meer worden veroorzaakt door het verhogen van de kostendekking (zoals bijvoorbeeld in Nijmegen).

Tabel 3 Reinigingsheffing huishoudens

	Tarief éénpersoons- huishouden	Mutatie	Tarief meerpersoons- huishouden	Mutatie
Alkmaar	154,20	0,8%	241,80	0,6%
Almere	334,12	0,0%	334,12	0,0%
Amersfoort	190,92	-2,1%	244,32	-6,1%
Amsterdam	264,29	4,7%	347,14	4,7%
Apeldoorn	199,29	-1,9%	288,88	-1,8%
Arnhem	142,08	0,5%	191,76	0,5%
Assen	155,01	-21,1%	225,43	-15,5%
Breda	277,56	-3,1%	330,84	-3,1%
Delft	206,05	1,5%	322,75	1,5%
Deventer	265,08	3,0%	265,08	3,0%
Dordrecht	234,96	0,0%	234,96	0,0%
Ede	207,48	-7,4%	252,00	-7,4%
Eindhoven	190,00	-5,0%	280,00	-6,4%
Emmen	253,80	2,7%	288,00	2,1%
Enschede	267,72	-0,1%	301,68	-0,1%
Groningen	279,96	-9,8%	362,40	2,9%
Haarlem	185,28	0,0%	307,56	0,0%
Haarlemmermeer	229,32	1,0%	289,80	1,0%
Leeuwarden	194,08	-19,4%	252,30	-8,4%
Leiden	123,55	5,4%	231,84	5,4%
Lelystad	223,23	1,5%	263,83	1,5%
Maastricht	261,17	1,6%	319,01	1,3%
Middelburg	231,38	1,5%	254,87	1,5%
Nijmegen	69,66	20,0%	108,34	15,1%
Rotterdam	263,60	1,8%	263,60	1,8%
's-Gravenhage	250,20	0,0%	293,52	0,0%
's-Hertogenbosch	233,40	-1,7%	297,60	0,8%
Sittard-Geleen	190,49	-5,2%	273,86	-0,3%
Tilburg	262,22	0,8%	262,22	0,8%
Utrecht	259,68	1,4%	259,68	1,4%
Venlo	164,60	-4,2%	270,60	-4,3%
Westland	189,24	-17,0%	236,40	-17,0%
Zaanstad	255,45	0,7%	255,45	0,7%
Zoetermeer	239,72	1,7%	280,31	1,7%
Zwolle	208,10	2,0%	260,13	2,0%
Laagste	70	-21,1%	108	-17,0%
Gemiddelde	233		282	
Hoogste	334	20,0%	362	15,1%

Legenda:

Relatief hoog
Rond de mediaan
Relatief laag

3.3. Rioolheffing

In de grote gemeenten betalen éénpersoonshuishoudens gemiddeld 144 euro en meerpersoonshuishoudens 147 euro aan rioolheffing (tabel 4). Dit is de som van het bedrag voor gebruikers en dat voor eigenaren van woningen. Voor éénpersoonshuishoudens bedraagt het laagste tarief 24 euro (Lelystad), voor meerpersoonshuishoudens bedraagt dit 68 euro (Zoetermeer). Het hoogste tarief - zowel voor éénpersoonshuishoudens als voor meerpersoonshuishoudens - is 237 euro (Zaanstad).

Het gemiddelde tarief voor meerpersoonshuishoudens ligt met 147 euro 3,6 procent hoger dan vorig jaar. De mutatie varieert van een daling met 14 procent (in Dordrecht) tot een verhoging met 35 procent (in Westland).

Tabel 4 Rioolheffing

	Tarief éénpersoons- huishouden	Mutatie	Tarief meerpersoons- huishouden	Mutatie
Alkmaar	106,52	5,3%	106,52	5,3%
Almere	105,17	4,5%	105,17	4,5%
Amersfoort	107,12	2,7%	107,12	2,7%
Amsterdam	147,93	1,7%	147,93	1,7%
Apeldoorn	134,06	0,7%	134,06	0,7%
Arnhem	128,82	20,2%	128,82	20,2%
Assen	183,95	5,1%	183,95	5,1%
Breda	151,68	13,3%	151,68	13,3%
Delft	164,85	1,5%	164,85	1,5%
Deventer	165,00	4,3%	165,00	4,3%
Dordrecht	146,10	97,1%	146,10	-13,9%
Ede	161,04	2,1%	161,04	2,1%
Eindhoven	140,00	2,2%	140,00	2,2%
Emmen	142,63	22,1%	142,63	22,1%
Enschede	165,00	6,8%	165,00	6,8%
Groningen	131,80	3,2%	131,80	3,2%
Haarlem	116,60	1,0%	116,60	1,0%
Haarlemmermeer	119,76	1,0%	119,76	1,0%
Leeuwarden	147,26	16,5%	176,87	16,3%
Leiden	62,29	1,5%	115,98	1,5%
Lelystad	23,62	-2,0%	70,41	-2,0%
Maastricht	159,18	3,5%	159,18	3,5%
Middelburg	155,00	2,6%	155,00	2,6%
Nijmegen	138,39	-4,7%	138,39	-4,7%
Rotterdam	183,20	1,8%	183,20	1,8%
's-Gravenhage	126,47	0,0%	126,47	0,0%
's-Hertogenbosch	108,96	0,0%	108,96	0,0%
Sittard-Geleen	146,68	3,6%	146,68	3,6%
Tilburg	101,78	2,4%	101,78	2,4%
Utrecht	216,99	2,3%	216,99	2,3%
Venlo	174,75	0,1%	174,75	0,1%
Westland	181,20	32,1%	214,32	34,5%
Zaanstad	236,75	7,4%	236,75	7,4%
Zoetermeer	67,94	15,5%	67,94	15,5%
Zwolle	112,65	0,0%	112,65	0,0%
Laagste	24	-4,7%	68	-13,9%
Gemiddelde	144		147	
Hoogste	237	97,1%	237	34,5%

Legenda:

Relatief hoog
Rond de mediaan
Relatief laag

4. Woonlasten

4.1. Definitie

Tellen we voor een huishouden (meerpersoonshuishouden in een eigen woning met gemiddelde waarde) ozb, reinigingsheffing en rioolheffing op, en verminderen we dit met een eventuele heffingskorting,⁹ dan ontstaat een indicator voor de woonlasten.

4.2. Omvang en ontwikkeling

Gemiddeld bedragen de woonlasten in de grote gemeenten 644 euro (tabel 5). Dat is 1,3 procent (9 euro) meer dan vorig jaar. Zoals figuur 2 laat zien zijn de woonlasten het laagst in Alkmaar (526 euro) en het hoogst in Groningen (731 euro). De woonlasten daalden het sterkst (met 3,4 procent) in Dordrecht. De grootste verhoging vindt plaats in Emmen (5,2 procent; figuur 3).

⁹ In 2011 hanteert geen van de onderzochte grote gemeenten een heffingskorting.

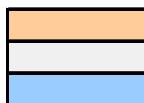
Tabel 5 Woonlasten meerpersoonshuishouden

In woning met gemiddelde waarde (euro)

	Ozb-Eigenaar	Reinigingsheffing ¹	Rioolheffing ¹	Woonlasten ²	Mutatie
Alkmaar	177,28	241,80	106,52	525,60	1,7%
Almere	238,88	334,12	105,17	678,17	1,7%
Amersfoort	234,31	244,32	107,12	585,75	-2,2%
Amsterdam	138,52	347,14	147,93	633,59	2,9%
Apeldoorn	250,56	288,88	134,06	673,50	-0,4%
Arnhem	335,56	191,76	128,82	656,14	2,3%
Assen	221,11	225,43	183,95	630,49	-1,2%
Breda	211,21	330,84	151,68	693,73	1,6%
Delft	232,35	322,75	164,85	719,95	1,6%
Deventer	238,99	265,08	165,00	669,07	3,3%
Dordrecht	188,64	234,96	146,10	569,70	-3,4%
Ede	258,00	252,00	161,04	671,04	-2,1%
Eindhoven	176,17	280,00	140,00	596,17	-2,6%
Emmen	292,19	288,00	142,63	722,82	5,2%
Enschede	242,18	301,68	165,00	708,86	1,8%
Groningen	237,18	362,40	131,80	731,38	4,9%
Haarlem	240,65	307,56	116,60	664,81	1,7%
Haarlemmermeer	254,92	289,80	119,76	664,48	1,0%
Leeuwarden	203,18	252,30	176,87	632,35	1,3%
Leiden	372,58	231,84	115,98	720,40	2,1%
Lelystad	302,92	263,83	70,41	637,16	0,2%
Maastricht	217,86	319,01	159,18	696,06	1,8%
Middelburg	157,88	254,87	155,00	567,75	1,3%
Nijmegen	380,04	108,34	138,39	626,77	1,5%
Rotterdam	178,29	263,60	183,20	625,09	1,3%
's-Gravenhage	131,10	293,52	126,47	551,09	0,0%
's-Hertogenbosch	215,98	297,60	108,96	622,54	0,4%
Sittard-Geleen	253,20	273,86	146,68	673,74	-0,3%
Tilburg	174,24	262,22	101,78	538,24	2,2%
Utrecht	228,34	259,68	216,99	705,01	1,8%
Venlo	241,09	270,60	174,75	686,44	0,4%
Westland	254,54	236,40	214,32	705,26	1,4%
Zaanstad	224,70	255,45	236,75	716,90	2,5%
Zoetermeer	331,70	280,31	67,94	679,95	3,6%
Zwolle	244,78	260,13	112,65	617,56	0,8%
Laagste	131	108	68	526	-3,4%
Hoogste	380	362	237	731	5,2%
Gemiddelde	215	282	147	644	
<i>Mutatie gemiddelde</i>	<i>1,3%</i>	<i>0,3%</i>	<i>3,6%</i>	<i>1,3%</i>	

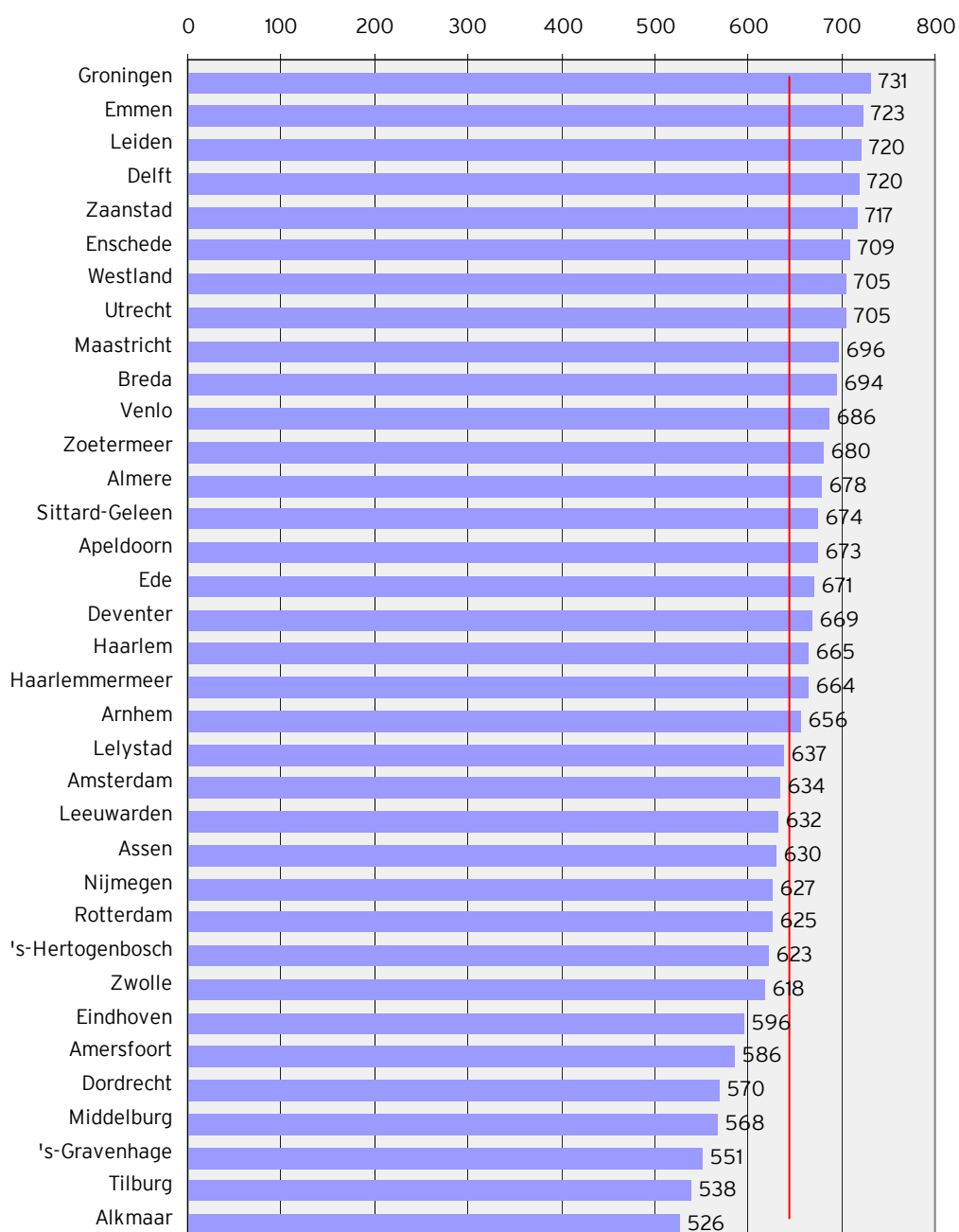
¹ Meerpersoonshuishouden² Woonlasten zijn berekend als de som van ozb, rioolheffing en reinigingsheffing.*Legenda:*

Relatief hoog
Rond de mediaan
Relatief laag

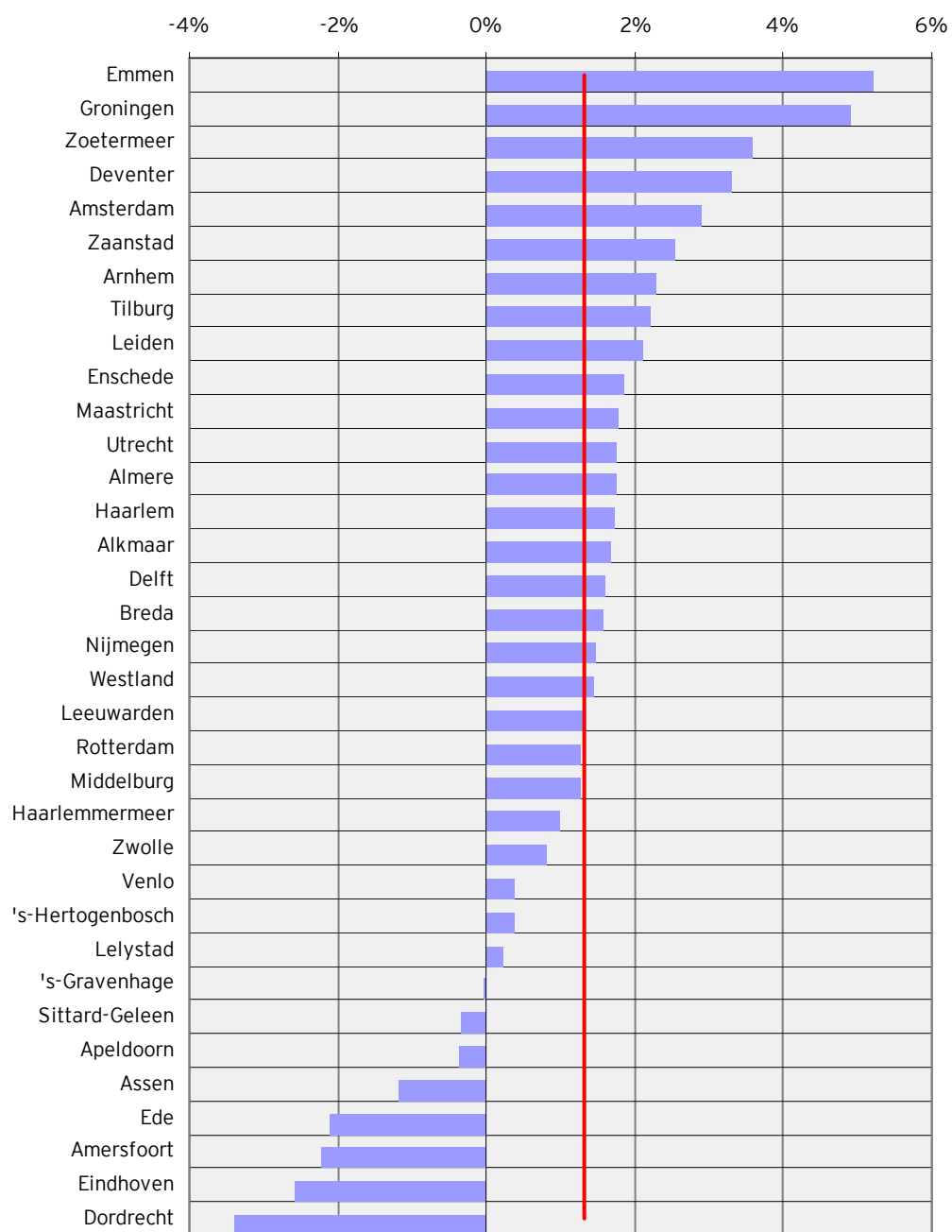

Figuur 2 Woonlasten

In euro's. De rode lijn geeft het gewogen gemiddelde weer.

Figuur 3. Mutatie woonlasten 2010-2011

Verantwoording

Bij de berekeningen die ten grondslag liggen aan de gegevens in dit Belastingoverzicht moesten op verschillende plaatsen uitgangspunten worden gekozen. Deze worden hieronder kort toegelicht.

Gemiddelden

Amsterdam kent binnen haar grenzen verschillende tarieven voor de reinigingsheffing (afvalstoffenheffing of reinigingsrecht). In dit overzicht zijn voor deze gemeente gewogen gemiddelden gebruikt.

Waar in dit overzicht sprake is van gemiddelden over gemeenten gaat het om naar inwonertal gewogen gemiddelden. Waar nultarieven voorkomen zijn de 'nullen' in de berekening van de gemiddelden meegenomen.

Uitgangspunten waterverbruik en afvalaanbod

Daar waar tarieven aan waterverbruik (rioolheffing) of afvalaanbod (reinigingsheffing) zijn gerelateerd zijn veronderstellingen gemaakt om te komen tot jaarbedragen per huishouden. Hiervoor is zoveel mogelijk aangesloten bij landelijke gemiddelden. Het afvalaanbod wordt echter gecorrigeerd voor de invloed van diftar op het afvalaanbod. Huishoudens in gemeenten waar per kilo afval, vuilniszak of containerlediging wordt betaald (diftar) bieden over het algemeen minder afval aan dan huishoudens in andere plaatsen. Uit wetenschappelijk onderzoek zijn vuistregels af te leiden over het afvalaanbodverminderende effect van de verschillende diftarsystemen.

Diftar heeft bij de rioolheffing veel minder invloed dan bij de reinigingsheffing. Wij houden er daarom geen rekening mee. Waar van toepassing is voor een éénpersoonshuishouden uitgegaan van een waterverbruik van 47 m³. Bij een meerpersoonshuishouden gaan we uit van een omvang van drie personen en van een waterverbruik van 141 m³. Waar tot een verbruik van 250 m³ hetzelfde tarief van toepassing is, spreken we van een vastrecht. Bij een tarief dat is gekoppeld aan de woz-waarde gaan we uit van de gemiddelde woningwaarde in de gemeente.

Onroerendezaakbelastingen

De ozb-aanslag per huishouden is berekend door uit te gaan van de gemiddelde woz-waarde in de betreffende gemeente. Die waarde wordt vermenigvuldigd met het relevante tarief.

De gemiddelde woz-waarde is berekend op basis van de gemiddelde waarde in het voorafgaande jaar (bron: CBS), verhoogd met het door de gemeente opgegeven waardeverhogingspercentage.

Verkrijgbaar in de reeks COELO-rapporten

- 94-1 M.A. Allers, C.A. de Kam, *Advies over de kostentoedeling van waterschappen*, 1994.
- 95-1 M.A. Allers, C.G.M. Sterks, *Naar een geïntegreerd stelsel voor gesubsidieerde arbeid? Evaluatie van de voorstellen van de commissie Houben*, 1995.
- 95-2 M.A. Allers, *Inkomenseffecten van het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid*, 1995.
- 96-1 C.G.M. Sterks, M.A. Allers, *Herziening van de financiële verhouding en de lokale lastendruk*, 1996.
- 96-2 M.A. Allers, *Financiële gevolgen van de verruiming van het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente Groningen*, 1996.
- 96-3 M.A. Allers, *Profijt van de gemeentelijke overheid. De invloed van het gemeentebestuur op de koopkracht van de minima in Groningen*, 1996.
- 96-4 M.A. Allers, *De Armoedenota en het minimabeleid in de gemeente Delfzijl*, 1996.
- 96-5 C.A. de Kam, M.A. Allers, *Om de loongrens. Verkenning van gevolgen van grondslagversmalling bij de premieheffing voor de Ziekenfondswet*, 1996.
- 97-1 M.A. Allers, *Tariefdifferentiatie in de OZB en de fiscale concurrentiepositie van de gemeente Groningen*, 1997.
- 97-2 C.G.M. Sterks, *Alternatieven voor milieuleges*, 1997.
- 97-3 M.A. Allers, *Gemeentelijke woonlasten voor water- en walbewoners vergeleken*, 1997.
- 97-4 A.J.W.M. Verhagen, *Criteria aan de verdeelmaatstaven van specifieke uitkeringen*, 1997.
- 98-1 M.A. Allers, *De invloed van de burger op de gemeentelijke belastingdruk*, 1998.
- 99-1 M.A. Allers, *Gemeentelijk minimabeleid en armoedeval*, 1999.
- 99-2 M.A. Allers, *Armoedebestuur en armoedeval in Vlaardingen*, 1999.
- 00-1 A.J.W.M. Verhagen, *COELO-Overzicht specifieke uitkeringen 1999*, 2000.
- 00-2 M.A. Allers, *Armoedebestuur en armoedeval in Soest*, 2000.
- 00-3 K. Grit, *Dynamiek van de lokale overheid. Economisering in Tilburg*, 2000.
- 00-4 M.A. Allers en A. Veenkamp, *Een woonlastenfonds voor Groningen?*, 2000.
- 00-5 M.A. Allers, *Armoedebestuur en armoedeval in Alphen aan den Rijn*, 2000.
- 00-6 M.A. Allers, *Armoedeval in Amsterdam, 2000-2001*, 2000.
- 00-7 M.A. Allers, *Het decentrale belastinggebied, de kwaliteit van de lokale afweging en de politieke participatie*, 2000.
- 01-1 A.J.W.M. Verhagen, *Voorstel voor wijziging van de Financiële-verhoudingswet en enkele andere wetten*, 2001.
- 02-1 E. Gerritsen, M.A. Allers, *Weerstandsvermogen en vermogenspositie gemeente Apeldoorn*, 2002.
- 02-2 E. Gerritsen, *Begrotingsvergelijking gemeente Zaanstad*, 2002.
- 02-3 M.A. Allers, *Armoedebestuur en armoedeval in Heerlen*, 2002.
- 02-4 M.A. Allers, *Herverdeeleffecten van de voorgenomen afschaffing van de OZB op woningen*, 2002.
- 02-5 E. Gerritsen, *Stille reserves van gemeenten*, 2002.
- 03-1 M.A. Allers, *Belastingoverzicht grote gemeenten 2003*, 2003.
- 03-2 M.A. Allers, *Koopkrachteffecten van afschaffing van de gebruikersheffing van de OZB op woningen*, 2003.

- 03-3 C. Hoeben, *Wie betaalt wat? kostentoedeling bij waterschappen*, 2003.
- 04-1 M.A. Allers, *Belastingoverzicht grote gemeenten 2004*, 2004.
- 04-2 M.A. Allers, *Financiële gevolgen van maximering van de OZB-tarieven*, 2004.
- 04-3 E. Gerritsen en C.G.M. Sterks, *Kostenontwikkeling in de waterketen 1990-2010*, 2004.
- 04-4 M.A. Allers en C. Hoeben, *Achtergronden van tariefstijgingen van gemeentelijke belastingen*, 2004.
- 04-5 C. Hoeben en E. Gerritsen, *Gevolgen invoering waterketentarif voor de lastenontwikkeling van huishoudens*, 2004.
- 05-1 C. Hoeben en E. Gerritsen, *Gevolgen van ontwikkelingen in de waterketen voor de lastendruk van huishoudens*, 2005.
- 05-2 M.A. Allers, *Belastingoverzicht grote gemeenten 2005*, 2005.
- 05-3 C. Hoeben, *Koopkrachtontwikkeling van ouderen, gehandicapten en chronisch zieken in Amsterdam*, 2005.
- 05-4 M.A. Allers, *Methoden voor het ontwikkelen van financiële verdeelmodellen*, 2005.
- 06-1 M.A. Allers, *Belastingoverzicht grote gemeenten 2006*, 2006.
- 06-2 C. Hoeben, *Kostentoerekening en kostendekking van gemeentelijke heffingen in Noordenveld*, 2006.
- 06-3 E. Gerritsen, C. Hoeben en J.Th. van der Veer, *Audit WB21: Kosten- en lastenontwikkeling ten gevolge van de NBW-opgave wateroverlast*, 2006.
- 07-1 M.A. Allers, A.S. Zeilstra, C. Hoeben en J.Th. van der Veer, *Belastingoverzicht grote gemeenten 2007*, 2007.
- 07-2 C. Hoeben en A.S. Zeilstra, *Kostprijsberekening en tariefbepaling gemeentelijke heffingen in De Marne*, 2007.
- 07-3 C. Hoeben en A.S. Zeilstra, *Kostprijsberekening en tariefbepaling gemeentelijke heffingen in Eemsmond*, 2007.
- 07-4 C. Hoeben en A.S. Zeilstra, *Kostprijsberekening en tariefbepaling gemeentelijke heffingen in Winsum*, 2007.
- 07-5 M.A. Allers en B. Steiner, *Uitgavenbehoeften van Nederlandse gemeenten*, 2007.
- 08-1 M.A. Allers, L.A. Toolsema en A.S. Zeilstra, *De financiële positie van de gemeente Harlingen en de sturingsmogelijkheden van de raad*, 2008.
- 08-2 M.A. Allers, C. Hoeben, L.A. Toolsema en A.S. Zeilstra, *Belastingoverzicht grote gemeenten 2008*, 2008.
- 09-1 M.A. Allers, C. Hoeben en A.S. Zeilstra, *Belastingoverzicht grote gemeenten 2009*, 2009.
- 09-2 M.A. Allers en A.S. Zeilstra, *Bevolkingsdaling en gemeentelijke financiën*, 2009.
- 09-3 C. Hoeben, *Achtergrond tariefontwikkeling reinigingsheffingen 2009*, 2009.
- 09-4 A.S. Zeilstra, L.A. Toolsema en C. Hoeben, *Kosten en baten riolering en afvalinzameling en -verwerking in Capelle aan den IJssel*, 2009.
- 09-5 C. Hoeben, *Ontwikkeling van de lokale woonlasten voor eigenaren van woningen 1998 - 2009*, 2009.
- 10-1 M.A. Allers, L.A. Toolsema, C. Hoeben en J. Bolt, *Belastingoverzicht grote gemeenten 2010*, 2010.
- 10-2 M.A. Allers en J. Bolt, *Financiële gevolgen van de recessie voor de eigen inkomsten en uitgaven van gemeenten*, 2010.

- 10-3 C.Hoeben, *Ontwikkeling waterschapslasten in de periode 1998-2012*, 2010.
- 10-4 L.A. Toolsema, M.A. Allers, A.S. Zeilstra, *De toezichtlast van gemeenten op het gebied van de financiële functie*, 2010.
- 10-5 M.A. Allers, C.Hoeben, *Besparingsmogelijkheden in het waterbeheer*, 2010.
- 10-6 M.A. Allers, *Verevening conform het derde aspiratieniveau*, 2010.
- 10-7 M.A. Allers, C.Hoeben, *Bezuinigingen en crisisbeheersing: Financiële plannen van gemeenten, 2010-2012*, 2010
- 11-1 C. Hoeben, *Lastenontwikkeling als gevolg van de bijdrage door waterschappen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma*, 2011

Bovenstaande rapporten kunnen worden gedownload van Internet (www.coelo.nl), of besteld bij COELO, postbus 800, 9700 AV Groningen, telefoon 050 3637018.

Andere COELO-uitgaven:

Atlas van de lokale lasten. Verschijnt jaarlijks sinds 1997.

Woonlastenmonitor. Verschijnt jaarlijks sinds 2008.

Meer informatie over COELO en COELO-publicaties is beschikbaar via www.coelo.nl